

ספר הזוהר

מהתנא האלוקי
רבי שמעון בר יוחאי זיע"א

ספר זוהר תורה

הוא לקוט גדול ונפלא מכל ספרי הזוהר,
כל המאמרים השייכים לכל פרשה ופרשה עם לשון הקודש,
בקה יוכל כל אחד ללמוד הפרשה ולהבין הפסוקים עם מדרשי הזוהר,
בפרט בשבת קודש שהוא זמן המיוחד ללמוד הזוהר הקדוש,
ובזמן קצר כ-7 דקות ביום ילמד הפרשה עם מתיקות הזוהר,
"ספר הזוהר אפילו בקריאה לבד יש בו מוח לעשות נסים" (הנהגות הרמ"ז דף קעה:)

פרשת יקב

"דף היומי"

מסדר ומחולק כפי ימות השבוע

בספרא דא יפקו מן גלותא ברחמי

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמי

יצא לאור ע"י מפעל הזוהר העולמי, עיה"ק בית שמש תובב"א
חודש סיון שנת תשע"ד לפ"ק

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
 האדמו"ר מהאלמין
 חיבר למעלה מאלף ספרים
 על כל מקצועות התורה

סניף בת ים
 רחוב בר יהודה 50
 בת ים יצ"ו ארץ ישראל
 טל: 0527651911

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר הספרים שהוצאנו לאור וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

מכתב בעל הסולם:

יודעת נאלמנה, ששציינ לא
 היה לזמן האר"י ז"ל עז
 היום הזה, לי שביין את
 שטת האר"י ז"ל, ע"א שורשו
 וכי והנה ברצון העליון
 יתי, צייתי לעיבור נשמת האר"י ז"ל, לא לפני לעשי
 הטובים, אלא ברצון עליון, שנשגב גם לפני ע"מי,
 אורה נחמתי אני אןשמה נפלאה זו, שלא בכה
 בה אצב לעת פטירתו עז היום, ולא אובא אהארק
 בענין זה לפני שאין צרכי בזה אצבר בנפלאות".

(מרן בעל "הסולם" זי"ע במכתב משנת תרפ"ו)

תוכן הענינים

נותן מזון ושובע לכל אומות העולם. טז
 אפילו אם אין אדם אוכל אלא כזית, ומשים לו לאותו
 המאכל עיקר מאכלו, שביעה נקראת. טז
 ברכה זו הנאמרת על השובע, לפי שברכת המזון היא במקום
 שיש בו אכילה ושתיה. יז
 נשמות הצדיקים מתלבשות בגן העדן שלמטה כדמיון שהיו
 בעולם הבא. יז
 ארץ הקדושה היא אמצעית ישוב העולם, וכל שפע טוב וכל
 המזון של כל הישוב יורד שמה מלמעלה. יח
 מי שבשלחנו דואג על קדושת ארץ הקדושה ועל היכל
 המלך שהוא חרב, נחשב עליו כאילו הוא בונה ביתו ובונה
 כל אותן חורבות של בית המקדש. יח
 כוס של ברכה נצרך להשיג בו בעיניו, לפי שכתוב תמיד
 עיני ה' אלהיך בה. יח
 אסור לו לאדם לברך על שלחן ריק, ולפיכך צריך האיש
 לסדר על שלחנו פת לחם אחד או יותר לברך עליו. יט
 מי שמברך להקב"ה מתוך שובע, צריך לכוון לבו ולהשים
 רצונו בשמחה, ולא יהיה נמצא בעצבות אלא שיברך
 בשמחה. כא
 האנשים אין יודעים ואין משגיחים בכבוד רבונם, אשרי
 חלקם של הצדיקים הם העוסקים בתורה. כב
 בניס חיים ומזונות לא בזכות תולה הדבר אלא במזל. כב
 כאשר האדם מכין עצמו לברך להקב"ה בהזמנת הפה ואומר
 הב ונברך, נתתקנת השכינה בהזמנה זו כלפי מעלה לקבל
 ברכות. כג
 מים אחרונים חובה כי לחובה הם שייכים. כד
 ברכות שורות בעולם, והשלחן נשתלם כראוי. כד
 סוד מרכבה הקדושה. כד
 מצוה זו לברך לו להקב"ה על כל מה שאוכל ושותה ונהנה
 בעולם הזה. כה
 מי שמברך להקב"ה מתברך, ונוטל חלקו מאותן הברכות
 קודם כל העולם שלמטה. כה
 על סוד זה כתוב כי מכבדי אכבד, אלה הם המברכים לו
 להקב"ה. כו
 בר"ך הזה נקרא כך בסוד חכמה העליונה שמשפיע למקום
 ההוא על ידי שביל דק אחד שמכניס בו. כו
 הברכות שהאדם מברך להקב"ה יש להן כח לעורר שפע
 ברכות מלמעלה לכל העולמות. כז
 עשרה דברים שצריך האדם להנהיג בשלחן של שבת. כט
 על דרך הסוד שכתוב כי כוס ביד ה', כו"ס מספרו
 אלהיים. כט
 מי שזכה לנשמה מהכוס ההוא צריכה הנשמה להיות טהורה
 בפנים ומבחוץ. ל

כי כל מי ששומר דרכי התורה ועוסק בה, הוא כמי שעוסק
 בהשם הקדוש. ה
 כל מי ששומר דרכי התורה ועוסק בה, הוא כמי שעוסק
 בהשם הקדוש. ה
 כשרואה אדם שהרהורים רעים באים אליו, יעסוק בתורה
 ואז יעברו ממנו. ה
 כשרואה אדם שהרהורים רעים באים אליו, יעסוק בתורה
 ואז יעברו ממנו. ו
 זה המאור כאשר יופיע, יאיר לכל העולמות. ו
 יש מי שמפחד ואינו ידוע ממה הוא מפחד לפי שיש בו
 חסאים. ז
 ויהי כלילה ההוא ויצא מלאך ה' ויך במחנה אשור מאה
 ושמונים וחמשה אלף וישכימו בבקר והנה כלם פגרים
 מתים. ז
 זכאים הם הצדיקים שיודעים להשתמר מחטאותיהם, והם
 מפשפים תמיד במעשיהם. ח
 על צורה זו של אות ה' דרשו מתנה טובה יש לי בבית גנזי
 ושבת שמה. ח
 אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה בראם. ח
 סוד הדבר תוצא הארץ נפש חיה למינה. ט
 לא ילך האדם בגלוי הראש ד' אמות, מה הטעם, לפי
 שהשכינה שורה על ראשו. ט
 כאשר הנשמה חלשה והגוף תקיף הרי הוא שונאו של הקב"ה,
 ואין הקב"ה בוחר בו. ט
 שהשכינה אינה שורה במקום עצב, אלא במקום שיש בו
 שמחה. י
 בשביל זה עושה הקב"ה לזכאי ההוא שיסבול יסורין
 ומכאובים בעולם הזה. יג
 אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא, שהם זכו לזה להיות
 חברים עמה. יג
 כאשר נכנסו ישראל לארץ נכנסו מהולים עם פריעה. יג
 וארץ ישראל אין שולט בה מלאך ולא ממונה אחר, אלא הוא
 בלבדו. יד
 עיני סעודה. יד
 בנאות דשא יריביני, על מי מנוחות ינהלני, אלו המים של
 מנוחה הנמשכים מהמקום ההוא שנמשך ויוצא מן
 העדן. טו
 רבי אלעזר אמר הרי למדנו שנצרך לו לאדם הרוחץ את ידיו
 ליטול יד ימנית בשמאלית, כדי להשליט הימין על
 השמאל. טו
 פעם אחת ראה רבי שמעון לאיש אחד שנטל ידיו בשיעור
 גדול של מים, ברכו רבי שמעון ואמר מלא ידיו
 מברכותיך. טז
 כמה זכאים הם ישראל שהקב"ה בחר בהם, ובשביל ישראל

כל עבודה שרוצה האדם לעבוד לפני הקב"ה, צריך להקדים יראה לירא ממנו, ואח"כ יזכה לעשות בשמחה מצות התורה. **מא**

מי שרוצה להתדבק למעלה ברוח הקודש, שהרי במעשה ובדבור וברצון הלב לכוון להמשיכו אליו מלמעלה למטה ולהתדבק באותו ענין. **מה**

מי שמונע תורה ממנה כאילו מונע טוב מן כל העולם... **מו**

רקיע העשירי הוא העיקר. **מו**

ארץ ישראל אין מנהיגה רקיע ולא כח אחר, אלא הקב"ה בלבדו. **מז**

בארץ הקדושה נתתן באופן אחר, קליפה הקשה נשברה למעלה במקום ההוא, ואינה שולטת בו כלל. **מח**

כל אותן הנשמות של שאר האומות הדרים בארץ הקדושה, כשיוצאות מעולם הזה, אינן נתקבלות שם ונדחות לחוץ. **מט**

אשרי חלקו מי שנשמתו יוצאת ברשות הקדושה בפתח ההוא של ארץ הקדושה. **מט**

מהו כחותם, כאותן תפילין של ראש שמביא שבת לכל הגוף, ועל כן תפילין בזרוע על הלב, ובזה נמצא האדם שלם כדמיון שלמעלה. **נ**

בשעה שהאדם מתעטר ומתקדש בהם נעשה שלם ונקרא אחד. **נא**

אמר לו רבי שמעון בוא ואודיעך סוד אחד, ולא ניתנה רשות לגלות מלבד לאותן קדושים עליונים. **נג**

אשרי חלקו מי שיכול להשמר שלא יזכרו עונותיו למעלה ולא ישקיפו עליו להרע. **נג**

סוד ארבע פרשיות. **נג**

אין העולם מתקיים אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן שלא חטאו. **נד**

כשנא לצאת מפתח ביתו פוגע במזוזה, מתחברים עמו ד' מלאכים קדושים ויוצאים עמו מפתח ביתו. **נה**

אמר הקב"ה לישראל, הרבה מקטרוגים מזומנים לנגדכם, תתעמלו בעבודתי ואני אשמור אתכם מבחוץ. **נו**

לכך שדי נרשם מבחוץ כנגד שם הזה, והיה מבפנים שדי מבחוץ שיהיה האדם נשמר מכל הצדדים מבפנים ומבחוץ. **נז**

זה האיש המשים רושם הקדוש לביתו בדברי השם העליון זה נשמר מהכל. **נז**

האדם אינו נשמר אלא בשמירת הקב"ה, שהוא שומרו תמיד ועומד בפתח והאדם בפנים. **נח**

ונשגב ה' לבדו - הוא בלבדו כמו שנאמר ואין עמו אל נכר, לפי שיתבטל כח הטומאה מן העולם, ולא ישאר למעלה ולמטה אלא הקב"ה בלבדו. **נח**

מלא כל הארץ כבודו, כל שכן בברכה ובהזכרת שם הקדוש. **ל**

ומשגרו לאנשי ביתו במתנה, בשביל שתתברך אשתו שהיא בחינת נפש. **לא**

אבל בסתרי תורה ביארו הרוצה להעשיר יצפין, יתן שלחנו לצפון. **לא**

כי הוא חייך ואורך ימך, כי הוא חייך בעולם הזה, ואורך ימך בעולם הבא. **לא**

והתקדשתם, אלו מים הראשונים, והייתם קדושים, אלו מים האחרונים. **לא**

ארבעה משמרות הוי הלילה. **לב**

השלחן הוא כנגד השכינה. **לב**

בשבת בכל עניניו צריך להוסיף מחול על הקודש, בין במאכליו ומשתינו, בין בבגדיו, בין בהסבה שלו. **לב**

הברכה אינה שורה אלא על טהרה. **לג**

ידים מזוהמות פסולות לברכה, ועיקר המים לטהר הידים שישרה עליהן י"ד ה' י"ד ה' הם מים של התורה. **לד**

הלכה למשה מסיני ששלוחי מצוה אינן נזוקין. **לד**

יהי חלקי עם גומרי שלש סעודות בשבת. **לד**

לפיכך צריך תלמיד חכם להזמין אצלו למי שיעסוק עמו בדברי תורה. **לה**

על דרך סוד שכל העניים מצד אות ד' הם, שנאמר בה דלותי ולי יהושיע. **לה**

שמ"י עם י"ה הוא שס"ה, זכרי עם ו"ה הוא רמ"ח, ולפיכך דרשו אין עני אלא מן התורה ומן המצות. **לז**

והתקדשתם, אלו מים הראשונים, והייתם קדושים, אלו מים האחרונים, כי קדוש, זה שמן בושם. **לז**

עשרה דברים נאמרו בכוס של ברכה. **לז**

בשלשה צריך כוס. **לח**

משה תיקן להם לישראל ברכת הזן בשעה שירד להם המן. **לח**

אם ישראל היו נמצאים זכאים באותן ארבעים שנה היה נתבטל אותו צד הטומאה מהעולם. **לח**

אמר רבי שמעון שני לוחות האלה טרם שנברא העולם היו ונתעלו בערב שבת. **לט**

לצד הקדושה עשה מזבח ההוא ואמר, וזו היא הרפואה שהקדים, שאלמלא עשה כך לא נתקיים העולם על קיומו. **לט**

מי שידוע לייחד שם הקדוש כראוי הוא מקיים אומה היחידית בעולם. **מ**

אדם העושה מצוה, הקב"ה משים אותה לפניו להשגיח בה כל יום, להטיב לו בשבילה. **מא**

פרשת עקב

זוהר משפטים (קכג ע"ב)

כי כל מי ששומר דרכי התורה ועוסק בה, הוא כמי שעוסק בהשם הקדוש

והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה וגו', רבי יהודה פתח (תהלים פ"א) שמע עמי ואעידה בך ישראל אם תשמע לי, שמע עמי, בכמה מקומות הזהירה התורה לאדם, בכמה מקומות מזהיר הקב"ה בו באדם, והכל לתועלת האדם בשביל שישמור מצות התורה, כי כל מי ששומר דרכי התורה ועוסק בה, הוא כמי שעוסק בהשם הקדוש, שלמדנו כי התורה כלה שמו של הקב"ה היא, ומי שעוסק בה כמי שעוסק בהשם הקדוש, לפי שהתורה כולה היא שם קדוש אחד, שם העליון, שם הכולל כל השמות, ומי שמגרע אות אחת ממנה כאילו עשה פגם בהשם הקדוש.

זוהר פרשת וישב (קצ ע"א)

כל מי ששומר דרכי התורה ועוסק בה, הוא כמי שעוסק בהשם הקדוש

רבי אלעזר אמר זכאים הם הצדיקים הידועים דרכי הקב"ה ללכת בהם, לפי שהם עוסקים בתורה יומם ולילה, שכל מי שעוסק בתורה יומם ולילה נוחל שני עולמות, עולם שלמעלה ועולם שלמטה, נוחל עולם הזה אף על פי שאין האדם עוסק בה לשמה, ונוחל עולם העליון שהוא כאשר האדם עוסק בה לשמה, בוא וראה מה כתוב (משלי ג) אורך ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד, אורך ימים בימינה, מי שהולך לימינה של התורה אריכת חיים היא לעולם הבא, שזוכה שם לכבוד התורה, שהוא כבוד וכתר להתעטר על הכל, כי כתר התורה בעולם הבא הוא, בשמאלה עשר וכבוד, בעולם הזה, שאף על פי שאינו עוסק בה לשמה זוכה בעולם הזה לעושר וכבוד, שהרי רבי חייא כשבא מבבל לארץ ישראל היה קורא בתורה עד שהיו פניו מאירות כשמש, וכאשר עמדו לפניו כל אותן העמלים בתורה היה אומר זה עסק בתורה שלמה, וזה לא עסק לשמה, והיה מתפלל על אותו שעסק לשמה שיהיה כך תמיד ויזכה לעולם הבא, והתפלל על אותו שלא עסק בה לשמה שיבוא לעסוק בה לשמה ויזכה לחיי עולם.

כשרואה אדם שהרהורים רעים באים אליו, יעסוק בתורה ואז יעברו ממנו

יום אחד ראה תלמיד אחד שהיה לומד תורה ופניו מוריקות, אמר ודאי שמהרהר בעבירה הוא זה, קרא אותו לפניו והמשיכו בדברי תורה עד שנתישב רוחו בקרבו, מן יום ההוא והלאה לקח על עצמו שלא ירדוף אחר אותן הרהורים רעים, ושיעסוק בתורה לשמה, אמר

רבי יוסי כשרואה אדם שהרהורים רעים באים אליו, יעסוק בתורה ואז יעברו ממנו, אמר רבי אלעזר כאשר צד הרע ההוא בא להסית לו לאדם, ימשוך אותו אצל דברי תורה ויפרוש ממנו, בוא וראה הרי למדנו שכאשר זה צד הרע עומד לפני הקב"ה לקטרג על העולם בשביל מעשים רעים, חס הקב"ה על העולם ונתן עצה להאנשים להנצל ממנו, ולא יוכל לשלט עליהם ולא על מעשיהם, ומה היא העצה, לעסוק בתורה וינצלו ממנו, מניין, שכתוב (משלי ו) כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחת מוסר, מה כתוב אחריו, לשמרך מאשת רע מחלקת לשון נכריה, וזה הוא צד הטומאה צד הרע שהוא עומד תמיד לפני הקב"ה לקטרג ולהזכיר חטאי האנשים.. אשרי חלקם של ישראל שהם דבקים בו בהקב"ה כראוי, ונתן להם עצה להנצל מכל צדדים רעים שבעולם, לפי שהם עם קדוש לנחלתו וחלקו, ועל כן נתן להם עצה בכל דבר, זכאים הם בעולם הזה ובעולם הבא.

זוהר פרשת במדבר (ק"ח ע"א)

כשרואה אדם שהרהורים רעים באים אליו, יעסוק בתורה ואז יעברו ממנו
ואהבך וברכך והרבך וגו', רבי יהודה היה שכיח לפני רבי שמעון, אמר לו ישראל מאיזה מקום מתברכים, א"ל **אוי לעולם שאין משגיחים ואין מסתכלים האנשים בכבוד מלך העליון**, בוא וראה בזמן שנמצאו ישראל זכאים לפני הקב"ה, והיו העולמות מחוברים בעץ עליון קדוש אחד שבו מזון של הכל^[א] היה נתברך העץ מהמקום שכל הברכות נאספות בו^[ב] ובו נתנטעו ונשתלו שרשיו, וישראל למטה היו מתברכים מהמקום שכל אותן הברכות נשפעות בו, ולא נתעכבו מלצאת^[ג] זה שכתוב (תהלים קלד) **יברכך ה' מציון**.

זוהר פרשת במדבר (ק"ח ע"א)

זה המאור כאשר יופיע, יאיר לכל העולמות

וכתוב כטל חרמון שיורד על הררי ציון כי שם צוה ה' את הברכה חיים עד העולם^[ד] וזה הוא מאור העולם, שכתוב (שם נ') **מציון מכלל יופי אלהים הופיע, הופיע האור**, כמו שכתוב הופיע מהר פארן^[ה] וזה **המאור כאשר יופיע יאיר לכל העולמות**, וכאשר זה המאור נתעורר הכל הוא בהזדווגות, הכל הוא בחביבות, הכל הוא בשלמות, אז הוא שלום של הכל, שלום שלמעלה ושלמטה, זה שכתוב (שם ק"ב) **יהי שלום בחילך שלווה בארמנותיך**.

זיו הזוהר

א. זה התפארת שנקרא עץ החיים, ובלשון הקבלה נקרא זעיר אנפין, ענינו פני קטנות לעומת עולם החכמה המזדווג עם הבינה ברא ו בתרא. ב. היינו מעולם הבינה שמקבלת הארת השפע מעולם החכמה. ג. היינו מספירת יסוד שנקרא ציון המעביר את השפע מן התפארת למלכות, והיא תחלק שלל ותתן טרף בפרטיות להעולמות אשר תחתיה ולכל הנמצאים בהם, וכיון שמגיע השפע להיסוד אין נתעכב שם, בסוד ולא יכול יוסף להתאפק. ד. טל חרמון היינו השפע הבאה מן חכמה ובינה משתלשלת עד הספירות נצח הוד יסוד שנקראים הררי ציון, ומשם נשפע חיים עד העולם על ידי המלכות. ה. אלהים היינו מלכות הופיע בשפע להעולמות מן ציון שהוא מכלל יופי

זוהר פרשת מקץ (קצח ע"א)

יש מי שמפחד ואינו ידוע ממה הוא מפחד לפי שיש בו חטאים

כי תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני וגו', לא תירא מהם וגו', רבי אלעזר פתח ואמר (תהלים מ"ט) **למה אירא בימי רע עון עקבי יסבני, בוא וראה שלשה הם שמפחדים ואין יודעים ממה מפחדים, וזה נתבאר^[1] אבל יש מי שמפחד ואינו ידוע ממה הוא מפחד לפי שיש בו חטאים, שאינו ידוע שהם חטאים ואינו משגיח בהם, והוא מפחד מימי רע, איזה הם ימי רע, אלו אותן הימים שהם מזומנים לרע ההוא, ומי הוא, זה יצר הרע שהוא נקרא רע, ויש לו ימים ידועים שניתנה לו רשות בעולם להסית לכל אותן המטמאים דרכיהם, כי מי שבא להטמא מטמאים לו, ואלה הם שנקראים ימי רע, ואלה ממונים על אותן עבירות שהאנשים דשים בהם בעקבותיהם^[2] בוא וראה כל אותן המטמאים דרכיהם כמה מחנות רוחות רעות נזדמנין להם ומטמאים אותם, בדרך שהאדם רוצה לילך מוליכים אותו בדרך ההוא ממש, בא אדם להטהר הרבה הם העוזרים לו.. ולפיכך כל מי שהוא חוטא באותן העבירות שדש בהן ברגליו אינו מרגיש בהן ומפחד תמיד, דוד המלך היה נשמר תמיד מעבירות האלה, וכשהיה יוצא למלחמה היה מפשפש במעשיו, ועל כן לא נתירא להתגר עמהם מלחמה.**

ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך ה' ויך במחנה אשור מאה ושמונים וחמשה אלף וישכימו בבקר והנה כלם פגרים מתים

ובוא וראה ארבעה מלכים היו, מה ששאל זה לא שאל זה, דוד אמר (תהלים י"ח) ארדף אויבי ואשיגם ואל אשוב עד כלותם, מה הטעם, לפי שהיה נשמר מאותן העבירות, ולא נתן מקום לשונאים שלו לשלוט, ועל כן בקש לרדוף אחריהם תמיד, ולא שירדפו הם אחריו לתבוע חטאיו וליפול בידיהם, אסא היה מפחד תמיד, אף על פי שהיה מפשפש במעשיו, אבל לא כדוד המלך, הוא שאל לרדוף אחריהם ולא יתגר בהם, אלא שהקב"ה יהרגם, וכך היה שכתוב (ד"ה ב' י"ד) וירדפם אסא והעם אשר עמו וגו', וכתוב ויגוף ה' את הכושים לפני אסא ולפני יהודה וינוסו הכושים, דוד מה כתוב בו (שמואל א' ל') ויכם דוד מהנשף ועד הערב למחרתם, אבל אסא הוא רדף והקב"ה הרג, יהושפט מלך יהודה כמו כן היה שואל ואמר, אין ביכלתי לרדף ולא להרג, אלא אני אומר ואתה תהרגם, לפי שלא היה מפשפש כל כך במעשיו כאסא, והקב"ה עשה לו כך, שכתוב (ד"ה ב' כ') ובעת החלו ברנה תהלה נתן ה' מארבים על בני עמון מואב והר שעיר הבאים ליהודה וינגפו, חזקיה מלך יהודה כמו כן היה אומר, אני אין ביכלתי לא לומר ולא לרדף ולא להתגר מלחמה, לפי שנתירא מאותן עבירות שאמרנו, מה כתוב (מלכים ב' י"ט) **ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך ה' ויך במחנה אשור מאה ושמונים וחמשה אלף וישכימו בבקר והנה כלם פגרים מתים, וחזקיה היה יושב בביתו ושכב במטתו והקב"ה הרג אותם, ואם צדיקים האלה היו מפחדים מאותן העבירות, שאר**

זיו הזוהר

הסתכלות בנשים, מז"ל, געמל"מ, קצת בגזל, אבק לה"ר, מלבין פני חברו, דבור בביהכ"נ, אין עונים, אמן ויהא שמיה רבה, גלוי ראש, ועוד כדומה.

בסוד ויהי יוסף יפה תואר וגו'. 1. המקיץ דם המגלח שערו והנוטל צפרניו אם אינו נוטל ידיו אח"כ. 2. כגון דברים שאין נחשבים בשס"ה ל"ת, דהיינו

בני העולם על אחת כמה וכמה, לפיכך צריך האדם להיות נשמר מאותן העבירות ולפשפש במעשיו כמו שאמרנו, כדי שלא ישלטו עליו אותן ימי הרע שאין מרחמים עליו..

זכאים הם הצדיקים שיודעים להשתמר מחטאותיהם, והם מפשפשים תמיד במעשיהם

ולפיכך אמר דוד למה אירא, יראתי לא כתוב אלא אירא, שאין לי לפחד מאותן ימי רע, כמו שאמרנו, [ואין לי לפחד שתהיה] עון עקבי יסבני, אזי עקבי, אלו הן בסוד האמונה^[ח] שכתוב וידו אוחות בעקב עשו, זה הוא עקבי, ואותן עקבות הן מסתכלין תמיד באותה העבירה שהאדם דש בה בעקביו.. זכאים הם הצדיקים שיודעים להשתמר מחטאותיהם, והם מפשפשים תמיד במעשיהם, כדי שלא ימצא עליהם מקטרג בעולם הזה, ולא יסטין עליהם בעולם הבא, שהרי התורה מתקנת להם דרכים ושבילים ללכת בהם, שכתוב (משלי ג') דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום.

זוהר נשא (קכב ע"ב - רועה הנאמן)

על צורה זו של אות ה' דרשו מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה

כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם, אמר רועה הנאמן ה של בהבראם הוא הבל היוצא ונכנס בפי האדם בלי עמל ובלי יגיעה, עליה נאמר כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם^[ט] והיא על ראש האדם, ועליה נאמר (תהלים ל"ט) אך בצלם יתהלך איש, ולפי שהיא על ראש האדם אסור לו לאדם ללכת ד' אמות בגלוי ראש, כי אם תסתלק מעל ראש האדם מיד נסתלקו חיים ממנו.. ועל צורה זו של אות ה' דרשו מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, וכאשר זו שורה על ישראל אין להם יגיעה ולא שעבוד, ובה נפש עמלה ועיפה נשבת וינפש, לפי שהרי נפש אחרת יש על ראש האדם שנקראת עבד, והיא הצורה על האדם, והיא עבד המלך המנוענע כל אברי האדם ללכת בדרכים טובים ולקיים בהם רמ"ח מצות עשה, שתשרה עליהם ה' דבהבראם, שכך עולה הברא"ם למספר רמ"ח, וצורה אחרת על ראשו שנקראת יראה וזו אות י, ועליה נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אותו וגו'.

אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה בראם

שתי צורות טובות שהן זכר ונקבה זכר מצד אות י, נקבה מצד אות ה, ואותן ב' אותיות מעוררות לו לאדם לתורה ולמצוה, י יראה וזו היא על ראשו של אדם, וממנה תכנס יראה ללב האדם לפחד מהקב"ה, ולשמרו עצמו שלא יעבור על מצות לא תעשה, ה אהבה על ראש האדם, וממנה תכנס אהבה להקב"ה על רמ"ח אברים שלו לקיים בהם מצות עשה, ו היא על ראש האדם וממנה יכנסו בפי האדם דיבורים ללמוד בתורה ובזה (הושע י"ד) קחו עמכם דברים ושובו אל ה', ובזה שיהיה בכם היראה והאהבה והתורה יתאחד יהו, ועל ידי

זיו הזוהר

ח. היינו מה שנקרא במדת המלכות פסיעה לבר רגל התי"ו שמשם יניקת החצונים המקטרגים על ישראל, ובשביל זה נקראים בשם עקב. ט. זה ניצוץ ונקראת שבת.

בינה שהיא תשובה ותשוב לגבי ה' וישתלם הוי"ה, ובה תהיה לכם מנוחה מהכל, ובה שבת וינפש, ובה יתכלל יהו, ובשביל זה ויכלו היא שלמות הכל, בה נברא כל העולם, ועליה מתקיימים שמים וארץ והימים וכל הבריות שנבראו, שכתוב **אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה' - בראם**, ואם היא תתרחק מהעולם אפילו רגע, הכל יחרב ויתבטל ולא היה קיום לעולם, ה' הזו לא תעבור מהגוף ובה מתקיים, וכאשר היא תעבור ממנו הרי סם המות יבא וישרה עליו, שנקרא טומאה נבלה פסולה מלאך המות חשך אפלה ושורה על גוף האדם, ובזמן ההוא נקרא האדם מת, וסוד הדבר (יחזקאל י"ח) כי לא אחפץ במות המת נאם ה' אלהים והשיבו וחיו..

סוד הדבר תוצא הארץ נפש חיה למינה

וכמו שיש צורה טובה על הצדיק, שמנהגת לו לכל מעשים טובים לזכותו לעולם הבא כך יש צורה רעה על ראש הרשע, להנהיג לו למעשים רעים שיירש הגיהנם, ולפיכך יש הבל ויש הבל, יש הבל טוב שנאמר בו כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם, ויש הבל רע שנאמר בו (קהלת ב') גם זה הבל ורעות רוח, ובוא וראה במעשי האדם ניכר הצורה שהיא עליו וצורת פניו, זה שכתוב (ישעיה ג') הכרת פניהם ענתה בם, בהצורה ניכרת תמונת החיה ששורה עליו, אם הוא אריה או שור או נשר, או אדם מהמרכבה של הקב"ה ושכינתו, או מהמרכבה של המלאך שר הפנים, או מהמרכבה הרעה של סמא"ל, או מהמרכבה של ד' יסודות העולם, שאין בהם לא יצר טוב ולא יצר רע, אלא כבהמות שבעולם, ולפיכך כמה הבלים יש באנשים כל אחד למינו, וסוד הדבר תוצא הארץ נפש חיה למינה. ע"כ ר"מ.

זוהר בלק (קפז ע"א)

לא ילך האדם בגלוי הראש ד' אמות, מה הטעם, לפי שהשכינה שורה על ראשו פתח עלם ההוא ואמר, כתוב (קהלת ב') החכם עיניו בראשו וגו', וכי באיזה מקום עיני האדם אם לא בראשו, אפשר בגופו או בזרועו, שהוציא את החכם יותר מכלל בני העולם, אלא מקרא זה כך הוא בודאי, שלמדנו לא ילך האדם בגלוי הראש ד' אמות, מה הטעם, לפי שהשכינה שורה על ראשו, וכל חכם עיניו ודיבוריו בראשו הם, במה ששורה וקיים על ראשו, וכאשר עיניו שמה יבין שהמאור ההוא הדולק על ראשו נצטרך לשמן, לפי שגוף האדם הוא כמו פתילה, והמאור דולק למעלה, ושלמה המלך צוח ואמר (קהלת ט') ושמן על ראשך אל יחסר, שהרי המאור שעל ראשו נצרך לשמן, הלא הם מעשים הטובים, ועל כן החכם עיניו בראשו, ולא במקום אחר.

זוהר וישב (קפ ע"ב)

כאשר הנשמה חלשה והגוף תקיף הרי הוא שונאו של הקב"ה, ואין הקב"ה בוחר בו וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלהיך מיסרך, רבי חייא פתח ואמר (איוב ל"ד) לכן אנשי לבב שמעו לי חלילה לאל מרשע ושדי מעול כי פועל אדם ישלם לו וכארח איש ימציאנו, בוא וראה כאשר ברא הקב"ה את העולם עשה אותו על דין, ועל דין

מתקיים, וכל מעשים שבעולם הם מתקיימים בדין, אלא שהקב"ה בשביל לקיים את העולם שלא יהיה נאבד פרס עליו רחמים, ומדת הרחמים מעכבת לדין שלא יכלה את העולם, ועל רחמים מתנהג העולם ומתקיים בשבילו, ואפשר תאמר שהקב"ה עושה דין באדם בלא משפט, הרי אמרו שכאשר הדין שורה על אדם שהוא זכאי, הרי זה בשביל אהבתו של הקב"ה בו, שהרי הקב"ה אוהב אותו באהבה לקרב אותו אליו, ומשבר את גופו כדי להשליט הנשמה, ואז מתקרב האדם אליו באהבה כראוי, ואז הוא אוהבו של הקב"ה, כמו שאמרו החברים שהקב"ה נותן לצדיקים צער בעולם הזה, כדי לזכותם לעולם הבא, וכאשר הנשמה חלשה והגוף תקיף הרי הוא שונאו של הקב"ה, ואין הקב"ה בוחר בו ואין נותן לו צער בעולם הזה, אלא דרכיו מצליחים והוא בשלמות יתרה, ובשביל שעשה לפעמים צדקה או איזה דבר טוב הקב"ה משלם לו שכרו בעולם הזה, ולא יהיה לו חלק בעולם הבא^[א] וזה הוא שתרגם אונקלוס (דברים ז) ומשלם לשונאיו וגו', ומשלם לסנאוהי טבן די אינון עבידן קדמוהו בחייהון וכו', ולפיכך זכאי ההוא שנמצא תמיד בצער הוא אוהבו של הקב"ה, זאת אומרת כשבדק ולא מצא עבירה בידו שנענש עליה.

שהשכינה אינה שורה במקום עצב, אלא במקום שיש בו שמחה

וכאן יש לעיין בהרבה אופנים, אחד שהרי אנו רואים שהשכינה אינה שורה במקום עצב, אלא במקום שיש בו שמחה, ואם אין בו שמחה אין השכינה שורה במקום ההוא, כמו שכתוב (מלכים ב' ג') ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה', כיון שהשכינה בודאי אינה שורה במקום עצב, מניין, מיעקב, שלפי שהיה נעצב על יוסף נסתלקה השכינה ממנו, וכיון שבאה לו שמחת הבשורה של יוסף מיד ותחי רוח יעקב אביהם, וכאן באותו זכאי שנשבר, כיון שהוא חלש ונצטער במכאובים איה היא השמחה, שהרי הוא בעצבות ואין עמו שמחה כלל. ועוד שהרי אנו רואים כמה צדיקים אהובים היו לפני הקב"ה, ולא נשברו ביסורין ולא במכאובים ולא נחלש גופם לעולם, מפני מה אין אלה כאלו, אלה נשברו ואלו קיימים בגופם כראוי, ואפשר תאמר שהרי אלה העומדים בקיום כראוי הוא לפי שהם צדיקים בני צדיקים, ואלו האחרים צדיקים ולא בני צדיקים, כמו שיש רוצים לומר כך, הלא אנו רואים צדיקים בני צדיקים זכאי בן זכאי, וזה הזכאי נשבר גופו במכאובים וכל ימיו הוא בצער. אלא כאן יש סוד, שהלא כל מעשי הקב"ה באמת ובזכות, כי פועל אדם ישלם לו וכארח איש ימציאנו^[א] בספרים הקדמונים נמצא סוד אחר, שמשוך אליו עוד סוד אחר, אחד שהוא שנים^[ב] שהרי יש זמנים שהלבנה היא בפגם ושורה בדין, ואור השמש לא נמצא

זיו הזוהר

דרך ארעי שעשה לפעמים איזה דבר טוב ימציאנו השכר בעולם הזה. **יא.** לפי"ז כך יפורש הכתוב, כי פעל ישולם לו בודאי לעולם הבא, שאין הקב"ה מקפח שכר כל בריה, אבל כאן וכארח איש ימציאנו, היינו בעולם הזה ימציאנו הנהגה כפי השעה של ארח איש, היינו רגע המשכת נשמתו אליו בשעת זיוג הוריו. **יב.** סוד א', להבין סוד ההנהגה של עולם הזה, סוד ב', להבין הסוד

י. ולפי"ז כך יפורש הכתוב, דידוע שהשם א"ל מורה על חסד, ככתוב חסד אל כל היום, והשם שד"י מורה על צמצום, וזהו שאמר חלילה לאל שנושא פנים לרשע ומשפיע לו טובה לחנם, וכן חלילה לשדי מעול שעושה עולה לצדיק שיחיה בצמצום ודחקות, כי פועל אדם ישולם לו לצדיק שהגיע למדרגת אדם בעולם הבא, וכארח איש ימציאנו, זה הרשע שהיה לפעמים ארח איש על

אצלה^[יג] ובכל זמן ובכל שעה יש לה להשפיע נשמות באנשים מה שמקבלת בקרבה תחלה, וכאשר היא תוצאי הנשמות בשעה שהיא קיימת בדין, כל מי שמקבל נשמה בזמן ההוא יהיה תמיד בדחקות, ועניות נמצאות אצלו, ונשבר תמיד בדין כל ימיו זה האיש, בין שהוא רשע בין שהוא צדיק, מלבד שבכח התפלה יכול לבטל כל גזרות הדין, ויכול להתעלות בכח התפלה, ובזמן ההוא שאותה המדרגה קיימת בשלמות, ונהר ההוא הנמשך ויוצא נזדוג בה^[יד] אז אותה הנשמה שתוצאי ותדבק באדם, זה האיש נשתלם בכל, בעושר בבנים ובשלמות הגוף, והכל בשביל מזל ההוא הנמשך ויוצא ונזדווג באותה המדרגה שתשתלם בו ותתברך ממנו, ועל כן הכל באותו המזל תולה הדבר, ועל זה למדנו שבנים חיים ומזונות אין הדבר תולה בזכות, אלא במזל תולה הדבר, שהרי אין הם באים בזכות, אלא עד שאותה המדרגה תתמלא ותאיר מן מזל הזה^[טז] ולפיכך כל אותן צדיקי אמת שנשברים בעולם הזה ונידונים בדין מה הטעם, לפי שנפש ההיא גרמה להם^[טז] ועל כן חס עליהם הקב"ה בעולם הבא.

זיו הזוהר

מזל. **טז.** יש לפרש שנפש ההיא היינו מדת המלכות שנקראת נפש, גם יש לפרש דהיינו הנפש של האיש שנמשכה אליו ברגע לא טוב, ולפעמים נקראת הנשמה בשם נפש כשיטת הרמב"ם ז"ל.

של המאמר בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מילתא אלא במזלא תליא מילתא. **יג.** כוונתו שאז באותה השעה הי' מניעת ההזדווגות של תפארת ומלכות שנקראים שמש וירח. **יד.** זה היסוד המשפיע להמלכות. **טו.** היינו מן היסוד שנקרא

הַמְּשִׁיחַ מְחַכֵּה שֶׁנִּלְמַד זֹהָר הַקָּדוֹשׁ

"וְהַמְּשִׁיחִים יִזְהָרוּ בְּזֹהָר הַרְקִיעַ", כִּךְ אָמַר מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם לְרִשְׁבִי זִיעָ"א: "בְּהַאי חֲבוּרָא דִּילְךָ דְּאִיהוּ סִפְרָא הַזֶּהָר... וּבְגִין דְּעִתִּידִין יִשְׂרָאֵל "לְמַטְעַם" מְאִילָנָא דְחַיִי, דְּאִיהוּ סִפְרָא הַזֶּהָר, יִפְקֹון בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי". פְּרוּשׁ: מִשּׁוּם שְׁעֵתִידִים יִשְׂרָאֵל לְטַעַם מְאִילָן הַחַיִּים שֶׁהוּא סִפְרָא הַזֶּהָר, עַל יְדוּ יִצְאוּ מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמִים (רַעֲיָא מְהִימְנָא פ' נְשֵׂא דָף קכד: (רמ"ק))

אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב יָרַד מִן הַשָּׁמַיִם עִם כֹּמֶה חַיִּילִין שֶׁל נְשָׁמוֹת וְכֹמֶה מְלָאכִים סְבִיבוּ וְשִׁכְיִנְתָּא עֲלָאָה עֲטָרָא עַל כְּלָהּוּ [וְשִׁכְיִנְתָּא עֲלִיזְנָה הֵי תָהּ עֲטָרָה עַל כָּל הַנְּשָׁמוֹת]... וְאָמַר לְרִשְׁבִי: רַבִּי רַבִּי... וְאָמַר אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא לְרִשְׁבִי: וְכֹמֶה בְּנֵי נְשָׂא לְתַתָּא יִתְפַּרְנְסוּן מֵהַאי חֲבוּרָא דִּילְךָ, כִּד יִתְגַּלִּי לְתַתָּא בְּדָרָא בְּתַרְאָה בְּסוּף יוּמֵיָא... פְּרוּשׁ: כֹּמֶה בְּנֵי אָדָם לְמַטָּה יִתְפַּרְנְסוּן מִזֶּה חֲבוּרָא שְׁלָךְ [שִׁיְהִיָּה לָהֶם מְזוּן וְתַקוּן הַנֶּפֶשׁ ע"י לְמוּד הַזוּה"ק] כֹּמֶה שֶׁל יִתְגַּלֵּה לְמַטָּה בְּדוּר הָאֲחֵרוֹן בְּסוּף הַיָּמִים [קְרוּב לְבִיאַת מְשִׁיחַ], וּבְשִׁבִיל לְמוּד הַזוּה"ק יִתְקַיֵּם מַה שְׁכָּתוּב "וּקְרָאתֶם דְּרוּר בְּאַרְץ לְכָל יוֹשְׁבֵיהָ" - פְּרוּשׁוֹ, שְׁיָבוֹא מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתְנוּ בְּב"א (תִּיק"ז תי' ו' - הַגְּרָ"א וּבִל"ר). - לְשׁוֹן הַכֶּסֶף מְלָךְ: וְעַל זֶה הַלְמוּד אָמַר הַקַּב"ה (בְּרַכּוֹת ח ע"א), שְׁנַחֲשֵׁב בְּאֵלּוּ פְּדֵאֲנִי לִי וּלְבְנֵי מִתְּגָלוֹת. - וּבְמַקְדָּשׁ מְלָךְ אָמַר: כִּי כֹמֶה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת יֵשׁ לְמִשְׁתַּדֵּל בְּלְמוּד פְּרוּשׁ מְאִמְרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, וְאִין קִץ לְגַדֵּל שְׁכָרוֹ, וְאִשְׁרִינוּ וּמַה טוֹב חֲלַקְנוּ אִם נִזְכָּה לְעַזֵּר וּלְקַרֵּב בִּיאַת מְשִׁיחֵנוּ, כִּי כִּךְ גָּזַר הַבּוּרָא יִתְבַּרְךָ שְׁלֵא יִתְגַּלֵּה וְיִהִי גְנוּז סִפְרָא הַזֶּהָר הַקָּדוֹשׁ עַד סוּף הַיָּמִים שְׁבִזְכוּתוֹ יָבוֹא הַגּוֹאֵל, כִּי סְגָלָה זוּ בּוּ דוֹקָא וְלֹא בְּזוּלָתוֹ, עַכ"ל.